

buurtmanbuurtvrouw

EVALUATIE 2015

Mieke Haggenburg, buurtvrouw
Shivana Eduards, buurtvrouw
Marieke Smeets, projectbegeleider

Begeleidingscommissie buurtmanbuurtvrouw
Wieke Wijnen
Jos van der Meijden
Corné van Asten

31 mei 2016

Inleiding

Dit project Buurtman/Buurtvrouw (BB) bestaat al sinds 2011. Het is ontstaan uit een bewonersinitiatief om juist bewoners te bereiken, die niet gehoord worden, of die moeilijk vindbaar zijn. Bij de huisbezoeken die door de medewerkers van het project BB gedaan worden staat nadrukkelijk de bewoner centraal.

Terugkijkend op 2015 kan geconcludeerd worden dat het een bewogen jaar voor het project BB is geweest. Ten eerste is de eindverantwoordelijkheid van het project van Divers weer naar het PUB (Pastoraal Uitzend Bureau) onder gebracht voor zowel 2015 als 2016.

Op de tweede plaats kreeg Karima Al Houj half juli 2015 een andere baan en per 1 oktober kwam Shivana Eduards het team versterken. Vanuit het project BB bedanken we Karima voor haar inzet en wensen haar veel succes in haar nieuwe baan.

Dit betekende natuurlijk dat Mieke Haggenburg in de periode half juli tot 1 oktober alleen functioneerde en dat mede door de zomervakantie veel tijd besteed is aan de sollicitatieprocedure. Deze ontwikkeling betekende voor het project dat er het afgelopen jaar niet op volledige sterkte is gewerkt. In de tijd dat Mieke alleen werkte, is ervoor gekozen om geen nieuwe huisbezoeken af te leggen maar daar waar nodig contact te hebben met bewoners die al eerder bezocht waren, doorverwijzingen te regelen en aan de slag te gaan met het tasjesproject voor gezinnen in armoede.

Ook de uitvalsbasis van het project BB is gewijzigd. Mieke en Shivana werken nu vanuit de "oude pastorie", Edisonstraat 28 omdat de huur voor een ruimte in de Brede Bossche School Boschveld (BBS) te hoog is voor het budget. Derhalve gaan zij wel nog regelmatig naar de BBS toe om contact te hebben met beroepskrachten, die in Boschveld werken.

In deze evaluatie over 2015 wordt werkwijze van het project BB beschreven, welke diversiteit aan bewoners de buurtvrouwen tegenkomen en welke blokken ze in Boschveld hebben bezocht. Daarbij wordt het aantal huisbezoeken in 2015 die zij hebben gedaan, de signalen die daaruit naar voren kwamen en wat zij daarmee hebben gedaan, inzichtelijk gemaakt. Vervolgens wordt weergegeven naar welke instanties door de buurtvrouwen verwezen is en wat eventuele andere vervolgstappen zijn geweest.

Afsluitend wordt een doorkijk gegeven naar 2016 en de acties voor het vervolg in 2017 en verder. Immers de subsidie van dit project stopt eind 2016.

De presentiebenadering

Presentie is er zijn voor de ander, alles draait om de goede en nabije relatie, om zorg, om de waardigheid van de ander, erkennen en herkennen zodat de ander ook steeds zijn eigen verhaal durft te vertellen. De presentiebenadering is gericht op de kloof tussen de (bureaucratische) systeemwereld van veel instanties en de vaak chaotische leefwereld van mensen in kwetsbare situaties. Om deze kloof te overbruggen moet de professional bewust zijn van de kloof tussen systeem en leefwereld (Baart, 2006). Veel professionele zorginstellingen hebben moeite om aan te sluiten bij die chaotische leefwereld. De kracht van het project BB zit in deze benadering. De buurtvrouwen werken juist volgens deze benadering, waardoor zij wel bij bewoners binnen mogen komen, mensen kunnen helpen, zonder dat er een 'systeem' aan hulp- en/of zorgverleners voor nodig is of zich aandient.

Inhoudsopgave

1. Houding en werkwijze buurtvrouwen	4
2. Boschveld, een diverse wijk	5
3. Vouchers beoordelen voor Klussendienst	10
4. Resultaten 2015	11
5. Tasjesproject	12
6. Vraagstukken in de wijk Boschveld	13
7. Activiteiten 2016	15
Bijlage Casuïstiek	17

1. Houding en werkwijze buurtvrouwen

Mieke en Karima vormden de basis van het project sinds 2011. In 2010 is dit project op initiatief van bewoners uit Boschveld in het kader van de preventiegelden door de gemeente opgenomen.

Per 1 oktober 2015 is i.p.v. Karima, Shivana in dienst gekomen. Inmiddels zijn de buurtvrouwen bekend in Boschveld door de vele huisbezoeken maar ook door mond op mondreclame. Regelmatig worden zij op straat aangesproken door bewoners, die zij bezocht hebben. Ook door bewoners uit andere blokken van de wijk, die zij nog niet hebben bezocht. Soms maken mensen alleen maar een praatje, maar vaak hebben de bezochte bewoners nieuwe vragen of problemen, waar ze (opnieuw) tegen aanlopen.

Belangrijk hierbij is dat de bewoners weten dat de buurtvrouwen onafhankelijk zijn en los staan van professionele organisaties of instanties. Bij de huisbezoeken staan de bewoners centraal. De buurtvrouwen luisteren en de bewoner bepaalt de agenda van het gesprek. Bewoners voelen of de buurtvrouwen oprecht in hen geïnteresseerd zijn. Essentieel is om daadwerkelijk dichtbij mensen te staan. Bewoners zijn aangenaam verrast dat er naar hen geluisterd wordt, dat ze worden gewaardeerd en mede hierdoor gaan bewoners meer hun eigen mogelijkheden zien. De buurtvrouwen geven de bewoners een steuntje in de rug om zelf stappen te ondernemen.

1. Als de bewoners aangeven hulp nodig te hebben bij het oplossen van hun problemen, zoeken de buurtvrouwen samen met de bewoners welke instantie daarbij kan helpen. Alleen met toestemming van bewoners bemiddelen zij met de hulpverlening. Bij het eerste contact zijn de buurtvrouwen, wanneer de bewoner dat wil, aanwezig om de overdracht goed ter laten verlopen. Na een tijd (om de hulpverleners niet voor de voeten te lopen) is er contact om te checken of de hulpverlening of de doorverwijzing goed gelukt is. Wanneer bewoners hulp nodig hebben bij het invullen van formulieren gaan de buurtvrouwen mee naar het wijkplein, zodat de bewoners een volgende keer zelf de stap kunnen zetten om naar het wijkplein te gaan. Buurtvrouwen wijzen bewoners letterlijk de weg naar de fietswerkplaats Copernikkel, de Boschveldtuin of naar andere activiteiten in de wijk, zoals taallessen. Soms leggen zij contact tussen bewoners onderling als bewoners aangeven dit graag te willen.

De buurtvrouwen Mieke en Karima waren een bekend duo geworden in Boschveld en gelukkig werd Shivana ook al snel herkend door onder andere de kennismaking met haar in de buurtkrant. De meeste bewoners van Boschveld weten wat het project BB inhoudt, waardoor de stap om de buurtvrouwen aan te spreken klein is. Wat dat betreft is er in feite niets veranderd met het vertrek van Karima.

De buurtvrouwen hebben nog steeds veel contacten op straat en sommige bewoners bellen op om te vragen of ze niet naar het kantoor kunnen komen voor een afspraak.

Om de bewoners goed te kunnen blijven volgen worden verslagen gemaakt van de huisbezoeken en worden de gemaakte afspraken en vervolgstappen systematisch gevolgd en per adres bijgehouden.

Het project BB wordt in de dagelijkse activiteiten ondersteund door Marieke Smeets als onbetaalde projectbegeleiding en een begeleidingscommissie voor advisering op ontwikkelingen. De begeleidingscommissie bestaat uit Jos van der Meijden (oud-voorzitter PUB, Wieke Wijnen (Copernikkel), Corné van Asten (bestuur PUB) en Marieke Smeets.

2. Boschveld, een diverse wijk

Het is natuurlijk niet voor niets dat het project BB in de wijk Boschveld is gestart. De wijk kent een grote diversiteit aan mensen. Wat voor mensen komen de buurtvrouwen tegen? Hieronder een opsomming:

1. Studenten die in Boschveld tijdelijk wonen, het gaat goed met hen, ze hebben weinig behoefte om in de wijk actief te worden;
2. Bewoners die het goed maken en ook iets voor de wijk willen betekenen;
3. Bewoners met een hulpvraag maar waarbij de drempel te hoog is om zelf naar een instantie toe te gaan;
4. Bewoners die graag contacten willen met hun burens en/of buurt maar zelf niet in staat zijn om contact te leggen;
5. Bewoners in kwetsbare situaties, die vaak niet bereikt worden door instanties. Zij hebben veel problemen en zelf weinig zicht op de eigen situatie. Ook nemen zij niet of nauwelijks deel aan de samenleving;
6. Bewoners, die zichzelf overbodig voelen voor de maatschappij en niet door anderen worden gestimuleerd;
7. Bewoners, die in een sociaal isolement verkeren. Zij hebben geen sociale contacten en nemen niet deel aan de maatschappij en leven een teruggetrokken leven.

Het is opvallend dat de buurtvrouwen bij de huisbezoeken in verhouding veel vluchtelingen tegenkomen. Zij kenmerken zich door een grote diversiteit in culturele achtergrond en een verschil van land van herkomst met mogelijk een taalbarrière. Vaak hebben zij trauma's waardoor het contact leggen met andere buurtbewoners bemoeilijkt wordt. De buurtvrouwen blijven met deze groep bewoners vaak contact houden. Daarnaast valt op dat mensen met een psychische hulpvraag ook steeds meer toeneemt. Professionele ondersteuning schiet te kort, waardoor mensen met psychische problemen tussen wal en het schip dreigen te geraken.

In de navolgende paragrafen worden de kenmerken van de verschillende blokken in de wijk Boschveld weergegeven. Hierdoor ontstaat er een beeld van wat de buurtvrouwen zoal hebben gedaan.

2.1 Omschrijving van Ampèrestraat, Lorentzstraat, Kamerling Onnestraat

Aantal woningen: 27

In dit blok zijn in totaal 16 huisbezoeken afgelegd. De huisbezoeken hebben plaatsgevonden tot juli 2015. Daarna waren de oorspronkelijke bewoners vertrokken. Inmiddels zijn deze woningen gesloopt en komt er nieuwbouw.

Ampèrestraat

Aantal woningen: 8

In totaal zijn hier 10 huisbezoeken, waarvan 5 vervolgbesochten, afgelegd en 3 contacten op straat. In deze straat waren de bewoners goed bereikbaar en veel bewoners willen graag blijven wonen. Bewoners hebben contact met elkaar en begroeten elkaar. Opvallend veel

bewoners hebben moeite met de Nederlandse taal. Voor veel bewoners is het onzeker wat er met de woningen gaat gebeuren.

Doorverwijzingen:

1x Copernikkel (Naai Meet-Up)

1x Taalles

1x Zayaz

Kamerling Onnestraat

Aantal woningen: 5

Er hebben geen huisbezoeken plaatsgevonden, alleen 2 contacten op straat met verschillende bewoners.

Lorentzstraat

Aantal woningen: 4

Hier heeft 1 huisbezoek plaatsgevonden en is er een doorverwijzing gedaan naar de Copernikkel

2.2 Omschrijving van Röntgenstraat, Lorentzstraat, Kelvinstraat Buys Ballotweg

Aantal woningen: 43

Afgelegde huisbezoeken: 52, waarvan 22 huisbezoeken en 29 vervolfbezoeken. Daarnaast 1 extra huisbezoek vanwege geboorte. Hier gaat het om een blok van 43 woningen met 34 boven- en benedenwoningen en aan de korte kanten 9 eengezinswoningen. Er wonen bewoners met veel verschillende achtergronden.

Zayaz heeft plannen om de woningen te slopen of op te knappen of te slopen. Door de diverse achtergronden is het voor de bewoners moeilijk om zelf een comité te vormen. Divers heeft geen mogelijkheden om de bewoners hierbij te ondersteunen. Enkele bewoners gaven aan dat zij lid wilden worden van een comité voor belangenbehartiging. Vandaar dat tijdens de huisbezoeken de buurtvrouwen aan de bewoners, die geïnteresseerd waren gevraagd hebben om mee te doen. Totaal betekende dit 27 vervolfbezoeken als voorbereiding om tot vorming van een bewonerscomité te komen .

In maart 2016 zijn er twee bewonersavonden geweest, waarin Zayaz meedeelde dat de woningen opgeknapt gaan worden. Het comité heeft ondersteuning gekregen van een onafhankelijk bureau en uit onderzoek bleek dat de meerderheid voorstander is van een opknapbeurt.

Röntgenstraat

Aantal woningen: 17

In totaal zijn hier 10 huisbezoeken afgelegd. De onduidelijkheid over hun woning vonden veel bewoners heel vervelend. Veel vochtklachten bij woningen aan de buitenkant.

Voor sommige bewoners zijn de huizen te klein. Van de bezochte bewoners wil de helft blijven wonen. Bewoners van de benedenwoningen vinden het fijn dat ze een grote tuin hebben.

Lorentzstraat

Aantal woningen: 4

Niemand deed open, al waren er op sommige adressen wel mensen thuis. Het lijkt erop dat mensen geen behoefte hebben aan een gesprek of aan deelname aan activiteiten in de wijk.

Kelvinstraat

Aantal woningen: 17

Het zijn boven en benedenwoningen. Hier zijn 10 huisbezoeken gedaan, waarvan 2 vervolfbezoeken. En 4 contacten op straat. Er is 1 extra huisbezoek afgelegd vanwege een geboorte.

Enkele bewoners in de hoekpanden hebben veel last van vocht. Er wonen soms grote gezinnen in de bovenwoningen, wat voor sommige bewoners van benedenwoningen geluidsoverlast geeft. Sommige bewoners willen sloop, anderen willen blijven wonen.

Buys Balotweg

Aantal woningen: 4

In totaal 4 huisbezoeken, waarvan 3 vervolfbezoeken. De bezochte bewoners wonen er graag en willen blijven wonen.

Doorverwijzing:

1x fietswerkplaats

1x Boschveld Wereldkeuken

De buurtbewoners hebben samen met een bewoonster gekookt om deze bewoonster in contact te brengen met andere buurtbewoners.

2.3 Omschrijving Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg en Buys Ballotweg

Aantal woningen: 39

In totaal zijn hier 29 huisbezoeken afgelegd, waarvan 14 vervolfbezoeken

Kelvinstraat

Aan deze kant van de straat staan eengezinswoningen met voortuintjes. 3 huizen zijn eigendom van bewoners. Er zijn 10 huisbezoeken afgelegd, waarvan 4 vervolfbezoeken. Daarnaast zijn er 3 voordeurgesprekken geweest met eigenaars-bewoners en 5 contacten op straat.

De bewoners hebben over het algemeen wel contact met elkaar. In deze straat wonen 2 families, waarvan ouders en volwassen kinderen naast elkaar wonen. Sommige mensen willen dat de woningen gerenoveerd worden. Jarenlang is aan deze woningen geen onderhoud gepleegd waardoor bij sommige woningen scheuren in de woningen zijn gekomen. Veel bewoners van deze straat hebben contacten in de wijk en maken gebruik van de voorzieningen zoals BBS en wijkplein. Ze kennen ook het OBB en de fietswerkplaats.

Doorverwijzingen:

2x vouchers

1x Copernikkel (naai meet-up)

1x Onafhankelijk Buurtplatform Boschveld (OBB)

Oude Vlijmenseweg

In deze straat zijn 19 huisbezoeken afgelegd, waarvan 10 vervolggesprekken.

Daarnaast nog 3 contacten met bewoners uit deze straat. De bewoners hier hebben goed contact onderling. De straat is schoon en rustig. Sommige bewoners zijn eenzaam.

Brabant Wonen heeft bewoners allemaal bezocht en medegedeeld als bewoners gaan verhuizen moeten zij op eigen kosten de aanbouwen verwijderen. Dit brengt voor sommige bewoners veel zorgen met zich mee en zij vinden het ook niet kloppen. Brabant Wonen

heeft de woningen van Hertoghuizen overgenomen en nu voert Brabant Wonen een nieuwe regel in terwijl de bewoners goedkeuring hebben gekregen voor de aanbouwen in het verleden van Hertoghuizen.

Doorverwijzingen:

1x verwezen naar vrijwilliger, die de bewoners bijstaat met het regelen van financiën

1x fietswerkplaats en Copernikel

2x Obb (verkeer)

6x Wijkplaats

Buys Ballotweg

Aantal woningen: 8

Hier zijn 2 voordeurgesprekken gehouden. 1 bewoner heeft zeer positief via de mail gereageerd, 1 bewoner wilde geen bezoek en in 1 woning is begeleid wonen. Het was niet makkelijk om hier contact te krijgen. Bij sommige huizen zijn de gordijnen en/of luxaflex dag en nacht dicht. Een bewoner vertelde over de problemen van de woning, waar begeleid wonen plaatsvindt. Inmiddels is er een goede regeling dat hij bij problemen de betreffende instantie direct kan bellen. Er zijn hier geen doorverwijzingen

2.4. Omschrijving Celsiusstraat

Aantal woningen: 26 flats en 5 eengezinswoningen.

15 huisbezoeken, waarvan 9 vervolgbesochten, 2 portiekgesprekken en 4 contacten op straat. Ook hier kostte het veel moeite om contact te leggen met bewoners. Ze zijn vaak langs geweest op allerlei tijden en soms kwamen bewoners hun afspraken niet na. Boven de winkels wonen studenten waar maar weinig contact mee is geweest. Ook de winkeliers wilden geen gesprek. Sommige bewoners hebben veel last van het lawaai van een café en van fout parkeren door bezoekers. Er wordt hard gereden in de straat. In de flat is weinig contact onderling. De meeste bewoners van de flat zijn blij dat hun woning opgeknapt is. Maar er zijn nog klachten vooral over de brandgangen, die vies zijn. Er ligt nog materiaal van de opknapping van Zayaz. Bewoners klagen over te weinig speelgelegenheid in de straat.

Bij deze straat zijn 3 adressen, waar de buurtvrouwen de vinger aan de pols houden vanwege psychische problemen. Een bewoner is in de wijk rondgeleid om te zien welke activiteiten er allemaal zijn in de wijk. Andere bewoners zijn goed op de hoogte wat voor voorzieningen er in de wijk zijn.

Doorverwijzingen:

1x Copernikkel (voucher klussendienst)

1x Divers, wijkwerker

4x Obb

2x Zayaz

1x Wijkverpleegkundige

1x WMO-loket

2.5 Omschrijving Fahrenheitstraat

Aantal woningen: 25

Het gaat hier om flats en 1 eengezinswoning. In deze straat zijn 2 huisbezoeken afgelegd, 6 portiekgesprekken en 3 contacten op straat. Contact leggen met bewoners verliep in deze straat moeizaam. Maar uiteindelijk vroegen enkele bewoners of de buurtvrouwen vaker

langs wilden komen. Enkele bewoners waren positief over de wijk en vonden dat zij als ouderen er goed kunnen wonen. Een bewoner klaagde over te weinig speelgelegenheid voor oudere kinderen. Oudere bewoners hebben regelmatig onderling contact. Met nieuwe bewoners is dit veel minder tot zelfs geen contact. Zij klagen erover dat in enkele woningen snel verschillende bewoners komen wonen. Over de woningen zijn de mensen redelijk tevreden. Ze weten dat hun huizen worden opgeknapt door Zayaz maar vinden dat dit erg lang duurt. De straat ziet er goed uit, evenals het groen. Wat opvalt is dat de straat zo rustig is. De bewoners, waar contact mee is geweest, kennen de voorzieningen in de wijk.

Doorverwijzingen:

1x Copernikkel voucher klussendienst

1x Wijkplein

2.6 Omschrijving Musschenbroekstraat

Aantal woningen: 24

In deze straat zijn 11 huisbezoeken gedaan, 2 gesprekken aan de deur en 2 portiekgesprekken. Daarvan zijn er 5 vervolgbesochten afgelegd. Er zijn 4 contacten op straat geweest met bewoners, die al bekend waren. In deze straat verliep het contact maken met bewoners moeizaam. De buurtvrouwen zijn zowel 's morgens, 's middags en in de avonden langs geweest. In deze straat is sprake van veel conflictsituaties.

De buurtvrouwen belden bij een mevrouw aan en die wilde niks van hun bezoek weten, integendeel ze begon te schelden. Een andere mevrouw kwam daar meteen op af en vertelde wat voor overlast zij had. In het verleden waren ramen kapotgeslagen en was er geweld gebruikt. De wijkagent is op de hoogte van de situatie en de buurtvrouwen hebben dit signaal doorverwezen naar de wijkwerker. Een andere mevrouw heeft last van haar burens. In de zomer zitten de burens buiten bier te drinken en worden er racistische opmerkingen naar haar gemaakt. Ze heeft hierover regelmatig melding gedaan bij de politie maar zonder resultaat. Toch is er bij andere bewoners ook zorg naar elkaar, bv. een signaal dat een bewoner eenzaam zou zijn. De buurtvrouwen zijn bij deze bewoner op bezoek geweest en er is een doorverwijzing naar Juvans geweest.

Over de woning zijn de meningen verdeeld. Een bewoner heeft veel last van schimmel en vocht in zijn woning. Sommige bewoners zijn blij met de renovatie, die komen gaat. Een andere bewoner is tevreden met de staat van haar woning en vindt renovatie onnodig. Opvallend is dat de straat er schoon en rustig uit ziet. De groenvoorziening wordt met mooi weer gebruikt om bier te drinken, wat voor sommige bewoners overlast met zich meebrengt. Er is geen speelgelegenheid voor oudere kinderen in de straat, daarvoor moeten ze verder de wijk in. Drie bewoners, waar contact mee is geweest kenden de wijk niet en we hebben hen informatie gegeven. Een bewoner is door de wijk rondgeleid door de buurtvrouwen. Ze hebben haar kennis laten maken met allerlei activiteiten. Met een andere bewoner, die moeilijk ter been is, gaan ze nog naar de BBS.

Doorverwijzingen:

3x vouchers via Copernikkel

1x Zayaz

1x Copernikkel

1x Wijkplein

2x Fietswerkplaats

1x Boschveldtuin

2x Wijkplaats

1x Wijkagent

5x Juvans

3. Vouchers beoordelen voor Klussendienst

In de wijk Boschveld kunnen de buurtvrouwen vouchers uitdelen aan bewoners, die vragen om klussen te doen, maar die ze of zelf niet kunnen uitvoeren of daarvoor ook geen geld hebben. Deze vouchers vallen binnen de afspraken, die de Copernikkel en de klussendienst met Brabant Wonen en Zayaz en gemeente gemaakt hebben.

De buurtvrouwen hebben in 2015 zo'n 13 vouchers uitgereikt. Hiervoor brengen de buurtvrouwen een extra bezoek om hen uitleg geven over deze werkwijze.

Wat is de toegevoegde waarde van het uitreiken van de vouchers?

- a. Toegang tot bewoners, ook de mensen die niet bekend zijn bij hulpverleners. De voucher is hierbij een 'ingang' een hulpmiddel om contact te maken. Ze komen ook bij mensen die in een sociaal isolement zitten. Je treedt in de leefwereld van de persoon waardoor je meer ziet, zodat je de zelfredzaamheid van de bewoners stimuleert, want zij moeten zelf een afspraak maken. Hebben zij dit gedaan dan voelen zij zich zelfverzekerder;
- b. Bewoners zijn door een klus meer in staat om een nieuw "begin" te maken. Voelen zich beter in een weer schoon en opgeruimd huis;
- c. Contact en vertrouwen opbouwen, je laat de ander weten dat er is hulp is ook voor jou met een kleine portemonnee;
- d. Het is fijn voor mensen, die klussen willen doen maar zelf geen financiële middelen daarvoor hebben en/of zelf er niet toe in staat zijn door medische problemen.

4. Resultaten 2015

In 2015 zijn er door de buurtvrouwen in totaal 200 huisbezoeken (exclusief het tasjesproject) afgelegd, waarvan 73 vervolfbezoeken en 48 bezoeken aan bewoners, die extra aandacht nodig hadden. De buurtvrouwen verwijzen de bewoners door die hulpverlening nodig hebben naar o.a. Juvans en Divers. Het ligt aan de hulpvraag van de bewoner welke passende instantie nodig is. De buurtvrouwen doen zoals eerder vermeld altijd een warme overdracht, vaak betekent dit dat zij met de desbetreffende bewoner meegaan om de overdracht formeel te doen. Het kan voorkomen dat de bewoner afhaakt bij de hulpverlening. Hiervoor zien wij verschillende oorzaken:

- a. Het klikt niet tussen de betreffende bewoner en de hulpverlener. De bewoner vertrouwt de hulpverlener onvoldoende;
- b. Geen aansluiting bij de leefwereld; capaciteiten en mogelijkheden van de desbetreffende bewoner. Denk aan afspraken maken; de bewoner heeft geen beltegoed, heeft niet de moed om hulp te vragen voor een tweede afspraak en is te bescheiden en voelt zich al gauw 'te veel';
- c. De bewoner vraagt veel aandacht en tijd ofwel intensieve en langdurige hulpverlening. Weinig instanties kunnen dat waarmaken. Helaas hebben de professionals de mogelijkheid niet om 3x per week op huisbezoek te gaan. Dit zijn bewoners met complexe problematieken zoals financiële problemen/armoede, somatische klachten en problemen rond de opvoeding.

De samenwerking met Juvans is in 2015 goed verlopen en de buurtvrouwen en de

maatschappelijk werker van Juvans in Boschveld werken nauw met elkaar samen. Toch hebben de buurtvrouwen 15 adressen, waar zij regelmatig op bezoek gaan, omdat deze mensen niet kunnen worden doorverwezen, of teleurgesteld zijn in instanties. Dit zijn vaak bewoners met veel psychische problemen, die niet bereikt worden door de hulpverlening. Deze groep wordt ieder jaar groter en vraagt veel aandacht. Soms lukt het toch om bewoners van deze groep met heel veel moeite door te verwijzen maar dan komen er weer andere bewoners bij wie het niet lukt om ze door te verwijzen voor in de plaats.

5. Tasjesproject

Het doel van dit project is dat ouders en kinderen, die leven op of onder de armoedegrens meer gebruik gaan maken van de voorzieningen, die er zijn. De kinderen krijgen door het gebrek aan financiële middelen minder kans om deel te nemen aan het sociale leven. Door de inhoud van de tas worden de kinderen gestimuleerd om te gaan sporten, hun verjaardag te vieren, meer te bewegen en samen uit te gaan.

Het project zou uitgevoerd worden door alle basisprofessionals in Boschveld.

Vanwege het feit dat de buurtvrouwen gezinnen in armoede kenden, werd besloten dat zij als een experiment hiermee aan de slag zouden gaan.

De tas is gevuld met informatie over sportfonds, cultuurfonds, bon voor de fietswerkplaats, een familie bon voor Resto van Harte, een bon voor Klup-Up voor een activiteit voor kinderen vanaf 4 jaar en folders over de bibliotheek met boekjes voor de kinderen van 0 tot 5 jaar.

De buurtvrouwen begeleiden en ondersteunen de gezinnen bij het aanvragen en het regelen. In totaal zijn 11 gezinnen bezocht, waarvan 2 gezinnen al bezocht waren door Stichting Leergeld.

Het tasjesproject heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- 9 kinderen zijn op zwembad gegaan;
- 2 meisjes zijn gaan voetballen en 1 jongen is gaan basketballen;
- 1 meisje is op ballet gegaan;
- Allemaal hebben ze een kleding bon gekregen;
- 8 gezinnen hebben gebruik gemaakt of gaan nog gebruikmaken van de bon voor Resto van Harte;
- 9 gezinnen bezoeken de fietswerkplaats;

- Voor 3 kinderen is ondersteuning geregeld om taal- en leerachterstand aan te pakken door vrijwilligers;
- 5 moeders zijn met 6 kinderen naar het sinterklaasfeest gegaan;
- Klup- Up, Fietswerkplaats, Boschveldtuin, Boschveld Wereldkeuken, Naai Meet-Up zijn goed bekend.

Dit project heeft erg veel tijd gevraagd. Op de eerste plaats was het niet duidelijk wat er in de tasjes zou moeten komen. Er was zoveel informatie in de tas dat Mieke meerdere keren bij de gezinnen is terug geweest. Uiteindelijk was er met name interesse voor het sportfonds en het eten. Het project BB was een mooie intermediair, helaas was de procedure voor de buurtvrouwen onduidelijk en werkte de inlogcode niet goed, waardoor het extra tijd kostte om alsnog de gezinnen aan te melden. Een leuke bijkomstigheid was dat bewoners uit de wijk spelletjes gaven, waarvoor hun kinderen te oud waren, om die aan andere gezinnen te geven.

6. Vraagstukken in de wijk Boschveld

In de wijk Boschveld zijn twee centrale vraagstukken te benoemen. Deze vraagstukken bepalen de inzet van de buurtvrouwen in de wijk, maar vragen ook de aandacht van de netwerkpartners.

6.1 Armoede in Boschveld

In ons vorige jaarverslag is het probleem van de armoede reeds kenbaar gemaakt. Niet alleen uit signalen van de bezochte blokken maar ook uit contacten blijkt dat de armoede in Boschveld enorm toegenomen is. Bij veel bewoners staat het water aan de lippen en zijn ze vaak nog alleen maar aan het overleven. Bij de volgende groepen bewoners constateren we armoede:

- Bewoners met een verstandelijke of lichamelijke beperking
- Alleenstaande ouders met kinderen (vaak is er sprake van schulden)
- Ouderen met alleen AOW of een klein pensioen
- Vluchtelingen (ook gezinnen)
- Echtparen met kinderen, die net boven een grens komen waardoor ze geen aanspraak kunnen maken op toeslagen
- Alleenstaande gescheiden mannen

Wanneer kinderen 18 jaar worden en geen werk hebben of geen studie volgen worden de ouders gekort op de uitkering terwijl de kinderen zelf geen inkomen hebben. De gesprekken over armoede ontstaan pas wanneer er sprake is van een vertrouwensband. Vaak schamen bewoners zich heel erg en denken dat zij de enigen zijn. Zij weten niet waar ze recht op hebben, laat staan dat zij hun weg in het woud van regelingen kunnen vinden. Gevolgen van deze armoede zijn bijvoorbeeld:

- Kinderen worden gepest op school;
- Ongezonde leefstijl. Vaak kan men alleen maar kiezen voor ongezond eten, veel deeg e.d. (koolhydraten), waardoor overgewicht voorkomt;
- Ouders voelen zich tekortschieten en voelen zich machteloos omdat zij hun kinderen in armoede groot moeten brengen;
- Veel bewoners komen door de armoede in een isolement en voelen zich sociaal overbodig;
- Bewoners gaan wel naar de huisarts maar halen hun voorgeschreven medicijnen niet op vanwege het eigen risico, dat zij niet kunnen betalen;
- Bewoners gaan niet naar de tandarts of fysiotherapeut terwijl dat wel noodzakelijk is.

Vergeleken bij 2014 is de situatie voor veel bewoners in 2015 verslechterd. De huren zijn gestegen en één blok woningen met betaalbare huren is gesloopt. Energiekosten zijn voor veel bewoners een probleem, evenals de ziektekostenverzekering. Veel extra voorzieningen moeten via digitale kanalen worden aangevraagd, wat voor veel bewoners een onoverkomelijke drempel vormt.

Inmiddels is er een Werkgroep Aanpak Armoede Boschveld actief. Het afgelopen jaar hebben de buurtvrouwen samen met Marieke Smeets (begeleider buurtvrouwen) deelgenomen aan dit overleg. In de praktijk bleek dat dit overleg veel tijd vraagt van de buurtvrouwen. Besloten is nu om het project BB te laten vertegenwoordigen door Marieke en indien de inbreng van Mieke en Shivana nodig is nemen zij deel aan het overleg.

6.2 Psychische problemen

Veel bewoners van Boschveld kampen met psychische problemen. Uit een belangrijk deel van de huisbezoeken komt dit ook naar voren. Deze problemen brengen veel psychosomatische klachten met zich mee. Het geldt voor allerlei groepen bewoners. Ook bij veel ouders met kinderen, waardoor zij soms hun rol als ouder niet goed meer kunnen vervullen. Doorverwijzing naar hulpverlening wil een aantal mensen niet, omdat zij teleurgesteld zijn in instanties. Daarnaast zijn er mensen officieel hulp hebben van de geestelijke gezondheidszorg. Vaak worden zij geholpen met medicijnen, welke niet of slecht worden ingenomen en wat de problemen niet oplost.

De ervaring van de buurtvrouwen is dat de hulp, die geboden wordt, onvoldoende is om in het dagelijkse leven te kunnen functioneren en er meer hulp moet komen toegespitst op de hulpvraag. Deze problemen lijken in Boschveld erg toe te nemen.

Uit de huisbezoeken komt verder naar voren dat bewoners eenzaam zijn. Het gaat niet alleen om ouderen, maar het betreft alle groepen bewoners. Uit de gesprekken komt naar voren dat ze behoefte hebben aan contact met anderen, bijvoorbeeld een praatje maken, interesse tonen in de ander. De buurtvrouwen hebben deze bewoners gestimuleerd om aan verschillende activiteiten deel te nemen die in de wijk plaatsvinden zoals wijkmaaltijd, fietswerkplaats, naai meet-up en activiteiten in de BBS.

7. Financiële verantwoording 2015

De gemeente 's-Hertogenbosch verstrekt voor 2015 (en ook voor 2016) subsidie voor het Project BB. In 2015 heeft de gemeente beschikbaar □57.273,- gesteld. In 2015 zijn de volgende kosten ten laste gekomen van het project BB.

Personeelskosten	□	X.000,-
Toerekening algemene kosten (20% van totale algemene kosten van PUB)	□	X.000,-
Overige kosten	□	<u>X.000,-</u>
<i>Totale kosten 2015</i>	□	X.000,-

In 2015 zijn de kosten lager dan begroot. Dit heeft te maken met de lagere personele kosten, door het vertrek van één van de buurtvrouwen en het enkele maanden later invullen van deze vacature.

8. Activiteiten 2016

Naast de huidige activiteiten heeft het project BB zich voor 2016 een aantal activiteiten voorgesteld om uit te gaan werken.

8.1 Lidmaatschap Wijkcoöperatie

Het project BB wordt lid van de wijkcoöperatie Boschveld, waarin alle initiatieven van Boschveld elkaar versterken onder het motto “met minder geld meer voor elkaar doen”.

8.2 Uitbreiding werkgebied

Via de Copernikkel en de Fietswerkplaats krijgen wij signalen uit Deuteren dat daar huisbezoeken vanuit het project BB zeer noodzakelijk zijn. De begeleidingscommissie zal deze signalen onder aandacht van de gemeente brengen.

8.3 Aandacht voor bewoners met psychische problemen

Het aantal bewoners met psychische problemen neemt toe in Boschveld. Deze bewoners zijn niet zomaar door te verwijzen naar instanties omdat zij niet kunnen of willen voldoen aan alle regels, die dan aan hen gesteld worden. Soms gaat het ook om zorgmijders. Dit betekent voor de buurtvrouwen intensieve huisbezoeken bij deze bewoners om te voorkomen dat problemen uit de hand lopen. Voor de bewoners is een doorverwijzing naar het sociaal wijkteam vaak een probleem. Dit heeft o.a. te maken met de huidige samenstelling waarin verschillende disciplines naar mening van de buurtvrouwen en de begeleidingscommissie ontbreken. Het samenwerken met de nieuwe wijkverpleegkundige en met maatschappelijk werk van Juvans verloopt goed.

8.4. Vervolg na 2016

De begeleidingscommissie neemt het initiatief om een visie te ontwikkelen over een structureel vervolg van het project na 2016. De behoefte voor continuering in Boschveld is zeer noodzakelijk.

De begeleidingscommissie onderzoekt de mogelijkheden en de voorwaarden voor de eventuele inzet in andere wijken.

Bijlage Casuïstiek

Om meer zicht te krijgen op de daadwerkelijke effecten van de inzet van de buurtvrouwen zijn in deze bijlage enkele casussen uitgewerkt.

Casus 1

Alleenstaande man met 2 kinderen. Het oudste kind heeft PSD-nost en woont niet thuis. Meneer heeft een enorme chaos in huis en chaos in het hoofd. Er moet zoveel geregeld worden voor de oudste dochter en meneer heeft schuldhulpverlening. De buurtvrouwen stappen over de rommel heen en beginnen een gesprek. Ze blijven regelmatig terugkomen en als meneer eraan toe is vragen ze of ze mee kunnen helpen met het opruimen van het huis. Een van de buurtvrouwen en een wijkbewoner ruimen samen met de bewoner het huis op. Vervolgens komt de klussendienst, die zorgt voor het witten en verven van de benedenverdieping. De bewoner is erg blij met zijn opgeruimd huis en houdt het bij. Na verloop van tijd verdwijnt volgens de bewoner zelf de chaos uit het hoofd en wordt hij actief in de wijk voor andere bewoners.

Casus 2

Alleenstaande Somalische moeder met 2 kinderen. Zij heeft erg veel last van posttraumatische stress omdat haar man voor haar ogen is vermoord. Het oudste kind is 10 jaar en vangt heel vaak zijn moeder op. De buurtvrouwen krijgen het vertrouwen doordat zij regelmatig op bezoek zijn geweest. Zij helpen de vrouw met problemen met de Weener XL en de school. Zij houden contact met de moeder om een vinger aan de pols te houden en met haar te bespreken dat het oudste kind teveel verantwoording krijgt opgelegd.

Casus 3

Alleenstaande oudere vrouw, die in een woning woont, die wordt opgeknapt. Ze voelt zich eenzaam en heeft weinig contact. Door haar leeftijd moet zij verhuizen naar een benedenwoning. Voor hetzelfde huis moet zij 200 euro per maand meer gaan betalen. Ze is snel in paniek en voelt zich in de steek gelaten door de woningcorporatie en het welzijnswerk. De woningcorporatie schakelt een wooncoach in. Dit heeft weinig succes omdat er alleen telefonisch contact is. De buurtvrouwen houden contact met haar. Helpen haar met de klachten over de woning. Nemen haar mee naar Copernikkel met als gevolg dat zij voortaan zelf langskomt voor een praatje en een kop koffie.

Casus 4

Alleenstaande moeder met 5 kinderen. Na enkele gesprekken ontstaat vertrouwen. De moeder vertelt haar zorgen dat de kinderen niet mee kunnen doen met sporten omdat ze haar hoofd financieel net boven water kan houden. Bovendien maakt ze zich zorgen over haar dochtertje, die weinig praat en volgens de school veel taalachterstand heeft. Samen met de moeder vullen ze aanvragen in voor het sportfonds, voor het dochtertje wordt ondersteuning geregeld en de moeder gaat meedoen met de Boschveld Wereldkeuken